

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-06-11
Besvaras senast
2026-08-11

Till försvarsminister Pål Jonson (M)

2025/26:555 Försvarets klimatanpassning och förmåga att möta en bred hotbild

Sverige befinner sig i ett allvarligt säkerhetspolitiskt läge. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har tydliggjort behovet av ett starkt militärt försvar och ett robust totalförsvar, och Miljöpartiet står tillsammans med övriga partier i riksdagen bakom de överenskommelser som nu gör att Försvarsmakten tillförs stora resurser för att öka sin förmåga. Samtidigt står vi inför andra säkerhetshot som påverkar såväl människors trygghet och samhällets motståndskraft som militärens förmåga att verka.

Klimatförändringarna är ett sådant hot. De leder redan i dag till fler extrema väderhändelser, ökad risk för skogsbränder, översvämningar, torka och störningar i kritisk infrastruktur. Klimatförändringarna påverkar också den globala säkerheten genom att förstärka konflikter, skapa instabilitet och bidra till ökade humanitära kriser.

I rapporten *Allvarstid* konstaterade Försvarsberedningen att "klimatförändringarna är ett allvarligt och långsiktigt hot som påverkar försvarsmaktens uppbyggnad". Försvarsberedningen menade att "både omställning för minskad klimatpåverkan och anpassning för att klara påfrestningarna av ett förändrat klimat behöver vägas in". Exempelvis kan såväl extremvärme som mildare vintrar med minskad permafrost påverka operationsmiljön, materielens funktion, personalens förmåga att agera samt infrastruktur.

Men i totalförsvarspropositionen för 2025–2030 saknades helt resonemang om hur Sveriges försvar bör anpassas – både för att minska verksamhetens klimatpåverkan och för att vara rustad för ett förändrat klimat i framtiden.

Försvarsmakten behöver kunna fungera under nya klimatförutsättningar. Det handlar om allt från skydd av militära anläggningar och kritisk infrastruktur till försörjningsberedskap, energiförsörjning och förmåga att hantera extremväder och naturkatastrofer. Denna verklighet måste kunna hanteras samtidigt som man bibehåller sin förmåga att lösa uppgifter i alla delar av konfliktskalan. Samtidigt behöver försvaret vara en del av samhällets omställning bort från fossilberoende och kunna verka i framtidens energi- och transportsystem.

Ett totalförsvar, inklusive det militära försvaret, som ska skydda Sverige måste

vara rustat för hela den hotbild som samhället står inför.

Mot denna bakgrund vill jag fråga försvarsminister Pål Jonson:

1. Vilka konkreta åtgärder har ministern och regeringen vidtagit för att säkerställa att Försvarsmakten och totalförsvaret är anpassade till ett förändrat klimat?
2. Har ministern agerat för att stärka Försvarsmaktens förmåga att hantera klimatrelaterade kriser såsom skogsbränder, översvämningar och andra extrema väderhändelser som kan inträffa samtidigt som andra säkerhetshot?
3. Hur säkerställer ministern och regeringen att klimatförändringarnas konsekvenser integreras i den långsiktiga försvarsplaneringen och utvecklingen av totalförsvaret?
4. Vilka åtgärder avser ministern och regeringen att vidta för att minska Försvarsmaktens beroende av fossila bränslen och säkerställa att försvaret kan fungera i ett framtida energi- och bränslesystem baserat på el och förnybara drivmedel?

.....

Emma Berginger (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Linda Utterberg